

لایحه اعطای تابعیت از مادر ایرانی به فرزندان در راه مجلس

صبح دیروز اسحاق جهانگیری معاون اول رئیس جمهوری از ارسال لایحه‌ای به مجلس مبنی بر اعطای تابعیت از مادر ایرانی به فرزندان خبر داد. تا قبل از این فقط اعطای تابعیت ایرانی از پدر امکانپذیر بود اما اکنون لایحه‌ای به مجلس فرستاده شد تا فرزندان از مادر ایرانی هم تابعیت دریافت کنند.

صبح دیروز اسحاق جهانگیری معاون اول رئیس جمهوری از ارسال لایحه ای به مجلس مبنی بر اعطای تابعیت از مادر ایرانی به فرزندان خبر داد. تا قبل از این فقط اعطای تابعیت ایرانی از پدر امکانپذیر بود اما اکنون لایحه ای به مجلس فرستاده شد تا فرزندان از مادر ایرانی هم تابعیت دریافت کنند.

به گزارش سلامت نیوز به نقل از روزنامه ایران، طبق قانون تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی - مصوب 1385، فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی که در ایران متولد شده یا حداکثر تا یک سال پس از تصویب این قانون در ایران متولد می‌شوند می‌توانند بعد از رسیدن به سن 18 سالگی تحت شرایطی به تابعیت ایران درآیند.

در عین حال، فرزندان موضوع حکم این ماده قبل از تحصیل تابعیت، مجاز به اقامت در ایران می‌باشند. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اعلام اینکه قانون مذکور در خصوص وضعیت فرزندان زیر 18 سال سکونت اختیار کرده و با عنایت به اینکه بر اساس برآوردهای اولیه تا سال 1394، حدود 150 هزار زن ایرانی با اتباع خارجی ساکن ایران ازدواج کرده و حاصل این ازدواج‌ها حدود بیش از 800 هزار کودک فاقد هویت رسمی می‌باشند و اغلب این افراد از کلیه حقوق اجتماعی، آموزش، بیمه، یارانه و اقامت پایدار محرومند و در شرایط فقر مطلق به سر می‌برند و در معرض انواع آسیب‌ها قرار دارند، پیشنهاد کرده تا لایحه اصلاح قانون تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی در فرآیند رسیدگی قرار گیرد تا بر مبنای آن زمینه برخورداری این افراد از حقوق شهروندی فراهم شود.

تنها اختیار مادر حضانت فرزند تا 7 سالگی است

دستیار ویژه حقوق شهروندی معاونت زنان رئیس جمهوری با اشاره به اینکه قانون مدنی کشور ما مصوب سال 1307 است و در آن پدر ملاک تابعیت قرار دارد، توضیح می‌دهد: قانون فرزند را تابع کشوری می‌داند که پدر تابع آن کشور باشد و مادر کلاً ملاک تابعیت نیست، در واقع در این راستا ولی قهری اختیار کامل دارد و مادر هیچ اختیاری در زمینه سرپرستی ندارد، تنها اختیاری که مادر دارد حضانت فرزند تا 7 سالگی است.

به گفته شهناز سجادی، بر اساس قوانین بین‌المللی در کشورهای مختلف دو سیستم خاک یا خون ملاک تابعیت قرار می‌گیرد و از لحاظ فقهی اختیارات ولی قهری به تابعیت فرزند از طریق پدر اثبات می‌شود، به همین منوال، اگر مردی خارجی با زنی ایرانی ازدواج کند، تابع کشوری می‌شود که پدر تابع آنجا است و بالعکس اگر مردی ایرانی با زنی خارجی ازدواج کند بحث تابعیت ایرانی را در پیش داریم.

بر این اساس هم مشکلات زیادی برای فرزندان این افراد به وجود آمده است، در زمان‌های قدیم مهاجرت‌ها به شکل امروز وجود نداشت و مشکلات به شکل امروز نبود، به عنوان مثال در سال‌های اخیر پس از مهاجرت یکسری کشورهای همجوار مانند عراق و افغانستان مشکلات بسیار پررنگ شدند.

وی نداشتن شناسنامه، مشکلات هویتی و حقوق شهروندی و به تبع آن مشکلاتی از قبیل ثبت نام نشدن در مدارس را از عمده مشکلات این افراد می‌داند و می‌افزاید: بر اساس آمار سال گذشته حدود 800 هزار نفر از افراد مذکور فاقد شناسنامه هستند و از حقوق شهروندی برخوردار نیستند.

هرچند در دولت های مختلف با اقداماتی از قبیل در اختیار قرار دادن کارت اقامت یا طرح های پیشنهادی آموزش و پرورش، مشکلات تحصیلی این افراد تا اندازه ای حل شده ولی همچنان به دلیل نداشتن اسناد هویتی مشکلات محرز هستند.

دستیار ویژه حقوق شهروندی معاونت زنان رئیس جمهوری در ادامه با بیان اینکه ارسال لایحه تحت عنوان اعطای تابعیت به مجلس شورای اسلامی اقدامی مهم و باارزش است، بیان می کند: لایحه به مجلس ارسال شده ولی همچنان با نقص هایی از قبیل برخی امور پیش بینی نشده مانند فوت مادر یا سهل انگاری او در خصوص تابعیت فرزند مواجه هستیم که لازم است هرچه سریع تر در کمیسیون های فرعی دولت پیش بینی شود.

افزایش نفوذ و قدرت ایران در دنیا از نتایج مثبت لایحه اعطای تابعیت

یک حقوقدان و وکیل دادگستری با بیان اینکه لایحه انتقال تابعیت از طریق مادرحدود 15 سال در کش و قوس بوده به «ایران» می گوید: این لایحه هم در جهت احقاق حقوق زنان و هم حاکمیت تأثیرات مثبت زیادی دارد، اندیشمندان حقوق بین الملل خصوصی معتقدند کشورهایی که اتباع بیشتری دارند در سراسر دنیا، نفوذ و قدرت بیشتری هم دارند. به گفته سهراب سلیم زاده، درست است که اعطای تابعیت برای دولت ها مسئولیت هایی به دنبال دارد اما در مقابل برای شهروندان هم مسئولیت هایی ایجاد می کند.

اتباع ایرانی مکلف هستند در سراسر دنیا به قوانین جمهوری اسلامی ایران احترام گذاشته و همچنین تصمیمات قضایی کشورهای متبوع خود را محترم بشمارند، وقتی این لایحه تصویب شود، اتباع ایران زیادتر شده و باعث می شود، سیطره و نفوذ ایران و حاکمیت ایران در دنیا تقویت شود، به عنوان مثال فرزندی که تا دیروز ایرانی نبود از روزی که ایرانی می شود، دولت ایران، این فرد را تبعه دانسته و احکام قضایی و حقوقی خود را در خصوص این فرد اجرا می کند و به همان نسبت هم در خارج از کشور از او حمایت می کند.

این حقوقدان از دیگر نقاط مثبت لایحه را تقویت و بهبود بخشیدن به حقوق زن و ارزشگذاری بیشتر به مقام زن می داند و اضافه می کند: بر اساس این لایحه فرزندان متولد شده از ازدواج زنان ایرانی با مردان غیرایرانی می توانند قبل از 18 سالگی توسط مادر تقاضای تابعیت کنند و پس از آن هم طبق قانون سابق می توانند تقاضای تابعیت دهند.